

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál
Főmunkatárs: Dr. Nagy Sándor

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dessewffy-ter 7. szám alatt.

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Kiadó és laptulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán

Meghívó.

Felkérjük függetlenségi- és 48-as polgártársainkat, hogy e hó 20-án, vagyis vasárnap, délután 3 órakor a függetlenségi- és 48-as III-ik olvasókör helyiségében fontos értekezletre okvetlenül összejönni legyenek szívesek.

Az értekezlet tárgyai: 1. Intézkedés a közeledő városi képviselő választásokra. 2. A katonai javaslatok ellen s az általános egyenlő titkos választójog érdekében tartandó nagy népgyűlés módozatainak a megállapítása.

Tisztelettel:
a párt elnöksége.

A nép válaszol.

Makó, aug. 15.

Amíg a kormány nagy hangon henceg azzal az egynehány törvényhatósági felirattal, amelyet sikerült egyes főispánoknak a megkötött kezű tisztviselőkkel és 15-20 virillistával meghozatni az *obstrukció ellen*, addig a népgyűléseken ezrek és tízezrek emelik fel szavaikat a küzdő ellenzék mellett, helyeslélvén a célt, amelyért küzdenek a katonai terhek emelése ellen és helyeslélvén a kivételes eszközöket, amelyekkel az ország népének nagy érdekeiért harcba szállanak.

Tegnapelőtt talán a legélénkebb bizonyosságot szolgáltatott a nép arra, hogy mennyire értékelnek az egyes törvényhatóságoknak főispáni megrendelésre keresztülhajtott obstrukció-ellenes határozatait.

Kaposvár és Somogyvármegye népe adta meg a választ a somogyi törvényhatóság határozatára. Nehány feudális mágnás, több ezerholdas megnemesített zsidó nagybirtokos, néhány felsőbb befolyás alatt álló tisztviselő összeült a vármegye házában és a főispán parancsára kimondotta, hogy ők helytelenítik az obstrukciót — a *vármegye közönsége nevében*. (Zárójel között meg kell jegyeznünk, hogy ugyanez a törvényhatóság előbb már állást foglalt a katonai terhek emelése ellen is.)

Tehát: a *vármegye közönsége nevében* — mondták a somogyi

urak és erre tegnapelőtt a somogyi nép megadta a teletet.

Nagy népgyűlést hívtak össze tegnapelőtt délelőttre a somogyiak. Somogy székhelyén, a szép Kaposváron gyűltek össze a somogyiak ezren és ezren. Csaknem minden község képviseltette magát a népgyűlésen, amelyet a *Kossuth-párt rendezett*, de amelyen ott voltak a Justh-pártiak, a gazdapártiak, a szociáldemokraták, ott voltak a kaposvári munkapártnak liberális elemei is.

És ez az öt pártot képviselő, ezer és ezer emberből álló impozáns tömeg egyhanguan adta meg a választ a vármegye határozatára. Ez a sok-sok ezer ember kimondta, hogy *ellentétben azzal a néhány vármegyei urral, Somogy népe igenis helyesli a parlamenti ellenzék küzdelmét az ország elviselhetetlen megterhelése ellen és új erőt kíván adni a maga állásfoglalásával a harcoló ellenzéknek.*

A tegnap előtti népgyűlés tiltakozott a katonai túlkövetelések ellen és követeli az általános, egyenlő titkos választójogot.

Ime a somogyi válasz arra a sok dicsekvésre, amivel a kormány világgá kürtölteti azt a néhány obstrukció-ellenes föliratot. Ennyit érnek hát a törvényhatóságok állásfoglalásai.

Hallgassanak el hát az okatlan dicsekvők és ne hazudozzanak. Igaza van a somogyi népnek: jön az általános választójog és az a parlament mondja majd meg, hogy szabad-e, lehet-e újabb terheket rakni erre a koldusországra.

Az alispán megkeresése. Csanád-vármegye alispánja megkeresést intézett a községek előljáróságaihoz, melyben a keeskeméti földrendés által sújtottak részére adakozásra, illetve gyűjtésre kéri a községek előljáróságait.

Tanítói kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Fikler Aurél* és *Acs Sándor* tanítókat a kunágotai külterületi, — *Hermann Mária* tanítónőt a mezőkovácsházai, — *Andracsek Ilona* tanítónőt a magyar bánhegyesi, — *Köszeyi Irén* tanítónőt a tornyai s *Orlai Elemér* tanítót a makói-tanyai általmi elemi iskolához tanítókká, illetve tanítónőkké nevezte ki.

A csanádapácai gyilkosság.

Apagyilkos parasztnáboh.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, aug. 15.

A szegedi törvényszék ugyancsak kiveszi az idén a maga részét a szenzációs bűnügyekből. Egész sereg nagyszabású tárgyaláson kívül volt már akasztás is, a vizsgálóbíró a kisteleki tömegmérgezés és a csongrádi ex-csendőr-mester ügyeit bogozza, ugyanakkor pedig más ügyek elő vannak már a tárgyalásra készítve, hogy a közel levő szeptember hó se nélkülözze az izgalmakat.

Ma sorsolta ki a szegedi törvényszék azokat az esküdteket, akik ítélkezni lesznek hivatottak egy dúsgazdag csanádapácai birtokos,

Szabó Zalai Antal megmérgezése ügyében. Az esetet az teszi rendkívül érdekfeszítővé, hogy a gyilkos Szabó Z. Antal fia, Mihály volt, ez pedig a felesége kedvéért tette el láb alól az öreget.

A 24 éves Mihálynak 160.000 korona bevallott vagyona van, a felesége, Baranyai Rozália, 20 esztendő és külön 12.000 korona vagyonnal rendelkezik.

A rémregénybe illő részletek a következők:

Szabó Z. Antal 1889-ben költözött Orosházáról Csanádapácaira, ahol egy 400 holdból és fundus inductusból álló birtokot vásárolt. Ugyanazon évben elvált a feleségétől és nőül vette Horváth Rozált. Az első házasságából származó Mihály nevű fia ekkor öt éves volt s kilenc éves koráig anyai nagyanyjánál, özvegy Göndöcs Istvánnénál nevelkedett.

Később, leánykorában, a gazdálkodás módja miatt támadt az apja között és közte ellentét. A fiu meg volt győződve, hogy az öreg Szabó Zalai gyűlöli őt, mert nem tartja a saját fiának.

Mihály ugyanis akkor született, mikor Szabó Z. Antal a három esztendejét szolgálta a katonaságnál. Tény, hogy az öreg ezért vált el az első feleségétől.

— Olyan szigorú, az apám, — panaszkodott akárhányszor, — hogy tán meg sem házasodhatom ezért!

Az öreg csakugyan szigorú, takarékos, sőt fukar volt s meglehetősen nagy vagyona mellett, — majdnem paraszti sorban levő életet élt. Maga is kivette részét a munkából s szí-

goran megkövetelte, hogy így esolekedjék a családja is.

Két év előtt mégis csak megnősült a Mihály fiu, még pedig Baranyai Rozált vette el, akit az apja jelölt ki a részére. Az öreg a menyével is érezte a szigorúságát, állandóan munkára szorította át. A menyecske azonban — amugy is lusta természetű — kényelemszerető volt. A parasztmunkától irított, kissé játszott az urat, amiért állandóan dorgálta az apósa még pedig válogatás nélkül a gazdasági eselődök előtt is, és főleg kiméleteleül, káromkodva. Felnyitotta a hálószobája ablakát és bekiáltott:

— Nem kelsz még föl? Az uristónt az oldaladnak, az én feleségem nem lesz a te szolgálad!

— Csinálj valamit! — panaszkodott az urának a menyecske, — mert ha ez így tart, én itt hagyok.

Később már határozott alakot nyert az asszony kívánsága s egyenesen felhívta az urát, hogy *pusztítsa el az apját, különben nem él vele együtt.*

Szabó Z. Mihály már 1909 nyarán kezdett gondolkodni a gyilkosságon:

Azonban az ölést most mégis mások által szerette volna végrehajtani, nem sajátkezűleg.

Kereste tehát, hogy ki volna erre a célra

a legalkalmasabb ember

és azt hitte, hogy megtalálja *Harangozó Ferenc* napszámos személyében.

Szabó Mihály előbb 1200, majd 2000 koronát kínált neki, ha lelövi az apját, adott puskát is hozzá. A fegyvert együtt próbálták ki. Majd látva, hogy a napszámos halogatja a tervet, éjjel többször fölkereste a kukoricafosztásnál, megpálinkáztatta, elvezette az apja hálószobájának ablakához.

— Innen a legalkalmasabb. Én majd félrehuzom a függönyt, hogy jobban célozhassál. Azonban Harangozó nem tett eleget.

Tavaly február elsején *Sátori István* csanádapácai állatorvossal, azon ürügy alatt, hogy a lovait akarja hizlalni

száz gramm arsenikumot iratott s a receptet azonnal meg-

Olcsó árak!

[18]

Pontos kiszolgálás!

KOCSIS és SKOPÁL

új üveg- és porcellán üzletük aug. hó 1-én a Böhm-házban, Ehrenfeld és Spitz vaskereskedők helyén megnyílt.

Épület üvegezés és képkeretezés!!

Vendéglő és kávé-
házi edények!

csináltatta Bonomi Géza gyógyszerésztárában. Február 17-én este az apja tejfölös turó vacsorájába keverte az első adag arzént, adott be az apjának azonkívül is belőle, hol orvosságba keverve, hol vízbe. Ugy, hogy Szabó Zalai Antal, aki 17-én este evés előtt egészséges, erős ember volt, az arzénmérgezés tipikus megbetegedési jelenségei között napról-napra rosszabbul lett s egy heti kínlás után, amikor a felesége Orosházára akarta szállítani, az uton meghalt.

Az öreg Szabó halála után nem-sokára rájött Harangozó Ferenc, hogy jobb

zsarolási médium

alig van a fiatal Szabónál. Már április havában azzal fenyegette meg, hogy följelent, ha nem ad neki két lovat hitelbe. Ezt Szabó teljesítette.

Ugyancsak fenyegetéssel csalt ki a bűnről tudó Harangozó Szabótól takarmányt, lucernát és szénát.

Szabó Mihály, mikor letartóztatták, a csendőrök előtt mindent beismer.

Beismerte, hogy Harangozó 1909 nyarán hajlandónak nyilatkozott az apja lelövésére azzal, hogy a fiúnak nem lesz belőle baja. Díjjul 2000 koronát kért. Ebbe azonban ő nem ment bele, mert félt, hogy Harangozó elárulja az apjának. Beismeri, hogy vett a lovaknak arzént, de tagadja, hogy ő adta volna azt be az apjának.

Az öreg Szabó holttestét az idén exhumálták, 1818 gramm hullarész egy harmadát küldték fel az országos bírósági vegyészhez, ez ennek egy harmadát, 660 grammot megvizsgálta s abban 6 centigramm arzénsavat talált, az egészben 18-at.

Mint hogy pedig az arzénből a minimális halálos adag 10 cgr, ugyanezért — mondja dr. Felletár Emil — a nem egészen két kilónyi hullarészben talált mennyiség is már majdnem kétszeresen haladja felül azt a mennyiséget, ami az élet kioltására már elégséges.

Ezek alapján az országos vegyész — figyelemmel még arra, hogy az elhalton a betegsége alatt fellépett kórtünetek az arzénmérgezés tüneteivel azonosak, s hogy ki van zárva, hogy a mérgezés a testbe a halál után kerülhetett volna, — megállapította, hogy Szabó Zalai Antal halálát arzénmérgezés okozta.

Nagyobb lelkiismereti furdalások nélkül léphetett ezek után akcióba Harangozó Ferenc, aki földhöz ragadt, hat gyermekes, szegény napszámos volt és egyre merészebbé válva, már bejelentés nélkül vitte el a tanyából, amire a foga fájt, vagy amire szüksége volt.

Mikor ilyenkor jelentéssel volt a cselédség a gazdának, az azt felelte:

— Mindegy, akár az enyémet viszi, akár a magáét.

Lassanként aztán

kiderült a bűn.

A portyázó csendőrfőnök ugyanis

tetten érte Harangozót, amikor Szabó földjéről egy koesi lóherét vitt haza.

— Szabó Zalai Mihály engedte meg, — védekezett a napszámos.

Pár nap múlva megkérdezte a járőr Szabót, hogy tényleg adott-e ilyen engedélyt? De az nem tudott az egésztől semmit.

— Tegyen magánindítványt, hogy megindíthassam az eljárást Harangozó ellen mezőrendőri kihágás miatt.

— Azt már nem teszem, — felelte Szabó — még felgyújt Harangozó.

Szeptemberben levelet írt neki Harangozó, ezer forintot kért, különben följelent a megyei bíróságnak s azt is elárulja, hogy előbb őt akarta a véres eseményekre rábírní, sőt fegyvert is adott neki.

Szabó erre elment Faludi Károly jegyzőhöz és tanácsot kért tőle.

Faludi élelvezta a levelet és ezeket mondta:

— Itt igenis súlyos dologról van szó. Ha a levélben foglaltakban csak valamelyest is hibásnak érzi magát, menjen ügyvédhez. Ha pedig ártatlant jelentse föl Harangozót haladéktalanul a csendőrfőnökhöz.

— Egy hét múlva újra találkozott vele a jegyző.

— Följelentette-e Harangozót?

— Otthon mást gondoltam, még megtámadhatja a feleségemet. Hanem arra kérem jegyző urat, mondja meg Harangozónak, hogy fogja be a száját.

Harangozó befogta a száját, de nem a magáét, hanem Szabót kényszerítve hogy girálja Matula József váltóját egy közös ügyükre. A lejáratú időben vitakoztak. Szabó nem akart engedni a maga akaratából, amikor közbe lépett Harangozó.

— No, Mihály gazda, ha nem ir alá, eladom a másik lovat is s akkor lesz, ami lesz.

Szabó az ólak felé fordult, Harangozó utána ment, egy darabig izgatottan beszéltek s délutánra alá volt írva a váltó.

Távozáskor Harangozó kijelentette:

— Elviszem ezt a kis buzát is. Ki van fizetve, igaz-e, Mihály gazda?

— Igaz, — mondta Szabó.

A vizsgálat során kijelentette, hogy még ma is adós az árval.

Ezeknek a dolgoknak híre ment, különösen a jegyzővel történt jelenetnek, a csendőrség megindította a nyomozást s hamarosan annyi gyanúok halmozódtak föl, hogy a Szabó-házaspárt le kellett tartóztatni. A feleségét közben szabadlábra helyezték de mikor kétségtelemné vált, hogy az öreg Szabót arzén ölte meg, újra letartóztatták. Most helyezte a tárgyalásig ismét szabadlábra a szegedi ítélőtábla.

A tárgyalásra, amelyet öt napra tűzött ki az esküdtbírósi elnök, 54 tanu van beidévezve. Szabót dr. Huszár János, a feleségét pedig dr. Szeles József szegedi ügyvéd védi.

Gacsibában (a belsőnyomáson) 8 hold legjobb minőségű föld hagyma alá azonnal kiadó, vagy örök áron eladó.

Értekezhetni lehet a tulajdonossal: **Ratkay János kereskedővel,** Sirkert-utca 47. új szám alatt.

Püspöki installáció.

Baltházár Dezső dr. székfoglalója.

(Saját tudósítónktól.)

Makó, aug. 15.

Fenséges ünnepe volt ma a magyarok kálvinista Rómájának. Az emberek ünnepi díszben, a házak fellobogózva: örömmámorban uszított a hajduk ősi fészke, Debrecen városára.

Nem felekezeti ünnep volt az, a mi ma Debrecenben impozáns pompával, a lelkek óriási fellendülése mellett végbement, hanem felekezeti különbség nélkül magasztos ünnepe volt ez a mai nap Debrecen város és vidéke színmagyar polgárságának.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki székébe olyan ember ült ma, akit nem csak a református egyház mondhat a magáénak, hanem akire büszkeséggel tekinthet fel minden magyar ember. A Révész Bálintok, a Kiss Áronok székébe nem közönséges ember került Baltházár püspökkel. *Püspöki széket liberálisabb s demokratikusabb férfiu még sohasem foglalt el.*

A „nagy papnak“ beiktatása fényes ünnepségek keretében iktatták be új méltóságába. Baltházár Dezső püspök Hajduböszörményből tegnap este érkezett Debrecenbe, ahol a református lelkészegylet óriási küldöttsége fogadta.

Az egyházkerületi közgyűlés, a mely ma délelőtt nyílt meg, gróf Degenfeld József kerületi főgondnok bevezető beszéde után megerősítette az új püspök megválasztását. A templomban felszentelték Baltházárt és átadták neki a pecsétet. Az új püspök azután kifejtette programját, amely az *emberi haladás legnemesebb eszméitől van áthatva.* Délben bankett volt, amelyen hatvan küldöttség vett részt. A város fel van lobogózva, a hangulat igazi nagy ünnepségek lelkes örömeire vall.

Makói katonák.

A házi-ezred gyakorlata.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, aug. 15.

Pár nap múlva Szeged kaszárnyáiból, a hol a makói fiúk is szolgálnak, elmasiroznak katonáék. Gyakorlatra mennek, a honnan csak szeptember elején térnek vissza.

A 3-ik honvéd huszárezred szegedi második osztálya vasárnap ment el lóháton teljes, hadi felszereléssel a gyakorlatra, amely az idén ugyan csak fáradságos lesz a derék huszárokra. Az ezred ugyanis a szlavóniai összpontosított lovassági gyakorlaton vesz részt, amely *Ferenc Ferdinánd* trónörökös jelenlétében folyik le. Ennél nagyobb szabásu lovassági gyakorlatot még nem rendeztek a monarchiában. A gyakorlaton bemutatják az összes újításokat, a gépfegy-

verosztályokat, a kerékpár-esapatokat s az aeroplánokat.

Az 5-ik honvédgyalagezred hétfőn éjjel indul Lippára s a szegedi II. honvéderület és a temesvári közös gyaloghadosztály együttes gyakorlatain vesznek részt. A szegedi honvédek hetek óta rendkívül nehéz gyakorlatokkal fárasztották. Tegnap este fél kilenc órakor kivonulásra készen állt az ezred a Honvédtéren. Kilenc órára a katonazenekar hangja mellett már kivonultak a Rendezőpályaudvarra, ahol egy negyed tíz órára valamennyi századot elhelyezték a rendelkezésre álló három külön vonatra. Negyed tíz órakor a katonák már összezsufolyva ültek a vagonokban, közlegények, tisztok egyaránt. A vonatok azonban csak jóval éjjel után indultak el. Az első zászlóalj két órakor, a második két óra tíz perckor, a negyedik pedig három óra negyvenöt perckor indult Makón keresztül Arad felé. Négy, sőt hat órát is kénytelenek voltak összehúzóval, álmatlanul, eleségszavva tölteni a honvédek addig az ideig, amíg a vonat tényleg utnak indult. Mire való ez?

A 46-ik gyalogezred tisztikarának és legénységének lesz aránylag legkönnyebb dolga az ideai nagygyakorlatokon. Az ezred ezuttal is a 17-ik nagyváradi gyaloghadosztály gyakorlatán vesz részt, amely sem nehéznek, sem nagyarányúnak nem mondható. A negyvenhatosok augusztus 20-án éjjel indulnak utnak s Biharban tizenegy napot töltenek. Előzőleg, augusztus 18-án az ezred fényes ünnepség keretében üli meg a király születésnapját. Az ünnepély színhelye a katonai gyakorlóter lesz, ahol táborimisést s diszfőlvonulást tartanak.

A 14-ik utászászlóalj az idén nem megy vidékre, hanem Szegeden végez zászlóaljgyakorlatokat. Az utászgyakorlatok miatt a Tisza hajóforgalmát délelőttönként korlátozzák is.

Arjegyzék!

I. rendű kis üsti valódi szeszmentes pálinkák literenként 1 frt.

Nagyobb vételnél

nagyobb árengedmény.

Igen jó minőségű pálinkák 62, 70 és 80 krajcár literenként. **Ezeknél a minőségeknél és nagyobb vételnél nagyobb árengedmény van!!!** Mindennemű munkáspálinkák legjobb minőségben 52, 46 és 40 krajcár literenként

Iritz Sámuel özv. cégnél

mindennemű édes italok kedvező árban kaphatók! (12)

Tézsia Anna kiadja a királyhegyesi utmentén levő egy fertály

tanya-földjét

több évre haszonbérbe. A föld Kis Bálint szomszédságában van.

Tudakozódni lehet az arad-csanádi állomás téren, 11. ujszám a. Régi szám 2680-3.

A közkedvelt makói IDEÁL-crème, ma már a legtökéletesebb arcfinomító

vegyi készítmény, mely állandóan használva, az arcnak üdeséget, szépséget kölcsönöz. Egyedül a készítőnél,

Kudar Lajos

makói újvárosi gyógyszerésztárában kaphatók.

Ideál-crém 1 tégly 1 korona, Ideál-tej 1 korona, Ideál-szappan 70 fillér, Ideál-pouder 3 féle színben, u. m.: fehér, rózsás és krém színben, dobozza 1 kor. Csak az a valódi készítmény, mely törvényes védjegyben KUDAR-névvél van ellátva. E készítmények Párisban 1897-ben aranyéremmel, díszokl. és francia éremkereszttel lettek kitüntetve!

NAPI HIREK

Tájékoztató,

Naptár. Augusztus 16. Kedd. Római kath. Rókus hv. Gör. kath: Augusztus 3. Izs. Fauszt. — Nap két 4 óra 56 perckor, nyugszik 7 óra 11 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Egyelőre lényegtelen hőváltozással, helyenkint eső, vagy zivatar várható, később hősüllyedés valószínű. Sürögnyprognózis: Meleg, elvélve csapadék, zivatark. Déli hőmérséklet: 27.6 fok Celsius.

FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Makai Emil

Ma tíz éve, hogy meghalt. Ki nem emlékszik még az arcára? Fekete, finom tej, a szöszök számára alkotva s a szemében hit, melankolia és lemondás. Nem készült költőnek, ez úgy tört ki belőle a zsidó szeminárium falai között, mint egy váratlan, esattogó zivatar.

Megnőtt és elzüllyött, a hajnali kávéházak lakója lett fiatal élete végén: lelkek pásztorának indult s ő volt halálakor a legszámalomraméltóbb, ájultan haldokolt a budapesti forróságban, egy augusztusi estén, a Vörösmarty-utca egy homályos szobájában.

Emlékezzünk ma meg e holt pórtáról, aki felfedezte a spanyol-zsidó költőket s e költőkben önmagát a magyar olvasóközönségnek.

Az a könnyű, fájdalmas szerelmi versei még ma is csak úgy szállonganak, mint a csipkefelhők, a magyar irodalom komor óriásai között. De a fordításai, amelyek életén végigkísérik, elmúlhatatlan emlékei Makai Emil nevének. Nem volt orientalista, sem tudós nyelvész, de a saját gyengétségéhez finomította Gabiról ősi keménységét s Juda Halévi az ő keze nyomán népszerű költő lett Magyarországon.

A fordításai az ő lelkének igazi szülöttei, mert megszólhatott bennük a saját egyénisége, de amellől volt kire támaszkodnia: ama hatalmas, nyugati zsidókra, kik vashurokon és irdatlan nyelven zengtek dalaikat. És Makai Emil mindig szeretett valahol megfogózni a verseivel.

Az ő szerelmes poémái is egy röpke időhöz kapcsolódtak, egy eltűnt di-vathoz, ezért velük együtt szállottak el. Am a fordításai itt maradnak. Talán lesz idő, amikor azt fogják mondani: Makai Emil nem Juda Halévit fordította, hanem Juda Haléviről írt verset. Mindegy: költő volt és most már halott és ez a heinei átok egy-magában is összeszorítja a szívünket, amikor ma Makai Emilre gondolunk.

Holnap, szerdán hajnalban lesz 10 éve, hogy a vasut egy külön kocsijában hármass koporsóban „Margit” felirású nagy koszorútól átölelve érkezett meg a makói vasut állomásra a fiatal költő kihült porhüvelyé.

Elszorult szívvel, könnyező szemekkel kísértük ki a makói zsidó-temetőbe, édes anyja mellé, mint alábbi végrendeletében megparanassolta:

„Oh szüleim, kik itt nyugosztok,
Oh jaj, az élet fáj nagyon!
Egy sirhalom, amire vágytam,
Mellettetek pihenni lágyan,
Egyetlen vágyam, óhajom.”

Tanítói áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Makucz* Karácsony borosjenői tanítót a makói-tanyai állami elemi iskolához, *Nagy Ferenc* makói tanyai tanítót a brassóbolgárszegi állami elemi iskolához, *Parteti Tamás* máriaharási tanítót a battonyai külterületi állami elemi iskolához s *Szabó Aladár* makói-tanyai tanítót a kispesti állami iskolához helyezte át.

A görög kath. egyházból. A helybeli görög katolikus egyház hívei vasárnap reggel 7 órakor a kántor iskolájában a magyar liturgia ügyében értekezletet tartanak.

Folytatólagos közgyűlés. A városi közgyűlés tegnap nem nyert befejezést. A néhány kevésbé érdekes ügyet holnap folytatólagos közgyűlésén intézi el a város képviselő-testülete. A folytatólagos közgyűlés délelőtt 9 órakor veszi kezdetét.

Megüresedett tanítónői állás. A polgári leányiskolánál, mint ismeretes, üresedésbe jött a kézi munka és rajztanítói állás. Mint hogy, a tanév kezdete közeledik Dózsa Sámuel dr. iskolaszéki elnök megkereste a várost az üresedésben levő tanítónői állás betöltésére, nehogy a tanév kezdetén e miatt zavar álljon elő.

A munkásházak kiosztása. A vármegye alispánja ma értesítette Makóváros polgármesteri hivatalát, hogy az újonnan épült 35 munkásházak november hó 1-én osztja ki.

Az üzlettulajdonosok figyelmébe. A vásárrendtartási szabályrendelet értelmében a főtéri üzlettulajdonosoknak nincs jogukban áruikat az üzlet elé kirakni. A rendőrkapitányi hivatal most szigorú rendeletben hozza a vásárrendtartási szabályrendeletnek ezt a pontját tudomásukra és egyben erős bírságot helyez kilátásba a rendőrkapitány azokkal szemben, kik a rendelet ellen vétnek.

Lökötés. Ma éjjel ismeretlen tettes ellopta *Erdeki József*nek a liget mellett pányván legelő lovat. A tettest nyomozza a rendőrség.

Anyakönyvi hírek. *Házasságra jelentkeztek*: Pudler Sándor Deutsch Stefániával, Molnár József Győri Etelel. — *Házasságot kötöttek*: Varga József Tóth Kapitány Rozáliával. Bürgés János Szabó Viktóriával, Kapu Miklós Tari Rozáliával. — *Elhalt*: Páncél István 14 hónapos korában.

A püspök kertnek átal, a csirke piacon kiadó egy

üzlethelyiség,

ugyanott egy udvari 2 szobás lakás mellékhelyiségekkel együtt is kiadó.

Bővebbet Havas Miksa főtéri üzletében.

A Toldi-utca 19. új sorszámu

ház eladó,

a ház áll 3 padolt szoba, konyha, éléskamra, pince és nagy raktár helyiségből, szép udvar és nagy gyümölcsös kertel. Értekezhetni ugyanott.

A „Makói Tanyai Gazdasági Olvasókör”-nél egy igen jó forgalmu

kovács-műhely

lakással együtt

1911. évi szept. hó 29-től hasznóberbe kiadó. — Értekezni lehet a helyszínen.

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: **Ő maga.** (14)

III.

Három fekete gyöngy.

Szörnyeteg, undok külsejű állat volt, körülbelül akkora, mint egy kis cápa. A sajátságos modor, a mint a hajóm mellett követett, aggodalommal töltött el s szívből halás voltam iránta, amint hirtelen eltűnt szemem elől, egyre zivatrossabb lett s amint virradni kezdett, minden erőmet megfeszíttem, hogy szélnek tartsam a hajóm orrát; a mi roppant kimerítő dolog volt.

Ennivalóm az egész idő alatt bőven volt. Főzni természetesen nem tudtam semmit, de konzervvel el voltam jól látva. Brunót is jól tartottam. Csaknem óránként beszélgettem vele és sok bátorságot merítettem belőle.

Egy reggel, körülbelül a tizenötödik és huszadik nap közt megszokott kíváncsisággal megvizsgáltam a szemhatárt, mikor hirtelen előre nézve fehérnek láttam a tengert a tomboló hullámok tájkéjától; tudtam, hogy valamely zátony közelében vagyok. Megpróbáltam kikerülni, de már késő volt, hajóm örüiten rohant vesztében.

Pár pillanat múlva az eleje heves érintkezésbe jött egy korallzátonnyal s a mint lassan elhaladt fölötte, a szegény kis jármű remegni látszott egész hosszában.

Az összeütközés oly erős volt, hogy hevesen a fedélzetre csapódtam. Szegény Brunó tehetetlenségében abban talált könnyebbülést, hogy iszonyuan üvöltött.

Mig a hajó a zátonyon mozgott, én aggodva néztem szét a köztelközül s egyszerre minden előleges figyelmeztetés nélkül egy óriási hullám csapott a hajómra hátulról.

(Folyt. köv.)

Ajánlom kiváló minőségű, nagy táperejű

KÉTSZERSÜLTETEMET.

Betegeknek, ugyszintén csecsemő gyermekek táplálkozására megfizethetetlen.

Kétszersültem úgy izére, mint táperejére nézve felülmul minden hasonló gyártmányt. — Rendelésre gyógykenyeret (Graham) is készítek.

(13) Első Makói Kenyergyár és Fehérsütőde.

Érdeemes olvasni!

Uj láncoskut gummik nélkül, óránként 20 ezer liter vizet felhoz, egy fiu hajtása által.

Uj szívónyomó és forgó kut

meglepően működik. 20 méter távolságra fecskendez mindkettő, befagyásmentes

és használatban láthatók.

Kaphatók:

Halász Á. gépüzletében

Makó. (Főtér.)

Fecskendőt pótolja és az udvar disze. Minden vidékre szállítatik.

!! Rendkívüli alkalom !!

Pénz 4⁰/₁₀ 4¹/₂ kamatra

és megfelelő tőketörlesztési hányadra. Megbízásom van I. rendű pénz intézetek részéről fenti kamatláb mellett

2 millió korona

elhelyezésére. — Aki ingatlan birtokára pénzt óhajt felvenni vagy aki drágább kamatu kölcsönét olcsóbbra óhajtja kicserélni, az forduljon bizalommal 10 év óta fennálló jó hírnevű bank irodámhoz, hol gyorsan csekély közvetítési díj az érték három: negyed részéig kapható kölcsön.

(3)

tisztelettel

Berg Gerzson,

bank iroda Makó Szegedi-utca a gyógyszerár udvarában.

Olcsó ital!

Felhalmozott italkészlet miatt és a közeledő újabb italadó kikérülése végett árusítom jó hírnevének örvendő italaimat következő olcsó árakban: szilvórium ezelőtt 80 kr. most 60 kr., Törköly ezelőtt 70 kr. most 1 kor., Cubarum 60 kr. finom jamaikai ezelőtt 1 frt. 60 kr. most 1 frt. Finom buckai, ménesi és magyarádi borok 40 kr. literje. Édes italok legfinomabb minőségben 60 kr. literje.

Tessék egy próbavásárlást tenni és meggyőződhet róla, hogy mindenki saját érdekében cselekedjen és vásároljon a

„K o r o n a”-depóban

Kossuth Lajos-téren, a hentespiaccal szemben.

Valódi kisüstön főzött törköly pálinka egy forint literje.

Csépléshez jó munkáspálinkát csodálatos olcsó árban.

Tüzifa

waggonként a helybeli vasutállomáson átadva, eredeti erdei ülezésben a marosparti rakterületünkön, továbbá Liget-utcai fűrésztelepünkön minden minőségben a legjutányosabb napi árakban kapható

Pollák és Schwarcz cégnél.

Telefon-szám: 17.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

A vevőközönség figyelmébe.
Ha szép, jó-uj árut olcsóért akar vásárolni, úgy ne mulassza el az olcsóságáról híres „Meygasszonghoz“ címzett

rőfös- és divatáru üzletet

felkeresni a Dessewffy-téren, Makói Ujság bérházában, (püspökkertel szemben), ahol minden e szakmába vágó cikkek igen izléses választékban kaphatók és így mindenki saját érdekében cselekszik ha ruha szükségletét a fent nevezett cégnél szerzi be.

Egy próba vásárlás mindenkit meggyőz.

Szolid árak.

(6)

Eddig még nem létezett gramophon újdonságok saját összeállításom folytán olcsó árért szerzeiükbe a Korona-áruházba Klein Mórnál, (Főtér).

Glück Samu

Csanádmegye legnagyobb gépraktára
Makó, (főtér.)

A legolcsóbb árban és kedvező fizetési feltételek mellett szállít: Legjobb minőségű acélból készült egyes és kettős ekéket és ekefejeket, tárcsás-, fogas és láncboronákat, világhírű „Losonci Drill“ hengeres szerkezetű vetőgépeket, műtrágya-szóróval kombinált, merítős szerkezetű „Rekord Drill“ vetőgépeket, párosorú legtükéletesebb Kalmár-féle rostákat, trióröket, ujonnan hitelesített mérlegeket és sulyokat, répavágókat, lábballhajtos morzsolókat, vízmentes-ponyvákat, zsákokat, gép-szijakat és olajokat, legujabb szerkezetű varrógépeket és kerékpárokat, gummik és kerékpáro o o pár felszereléseket mindenféle kerékpárhoz. o o Gramofonok- és legujabb lemez-újdonságok nálam minden időben megtekinthetők és beszerezhetők.

Ibolya-crám, Ibolya-szappan,
Ibolya-puder, legjobb hatású arc és kéz-finomító szerek

Egyedül kaphatók:

VÉBER & BÁRANY

„Az Isteni gondviseléshez“ címzet gyógyszerárában.

Makó, Szegedi-utca.

Ára: Ibolya-crém 1 korona.
Ibolya-puder 1 korona.
Ibolya-szappan 70 fill.

Nagy raktár mindennemű engedélyezett különleges-ségeiben, kötszerek, gumi-cikkek és illatszerekben. (5)

Ifj. ANTAL JOZSEF

uri szabó Makó, Dessewffy-tér (Makói Ujság új bérházában).

Ujonnan, modernül berendezett szabó műtermemet, — ahol csakis a legujabb divat szerint a legjutányosabb árak mellett készülnek **férfi öltönyök, felöltők, sport-öltönyök stb.** melyeket a t. közönség becses pártfogásába ajánlok.

Dus raktár hazai és külföldi szövet újdonságokban.

Vidéki megrendelésekre nagy sulyt fektetek. (19)

A lullirott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Dessewffy-tér 31 szám alatti o o o levő kovács- és lakatos műhelyemet nagyobb szabásu

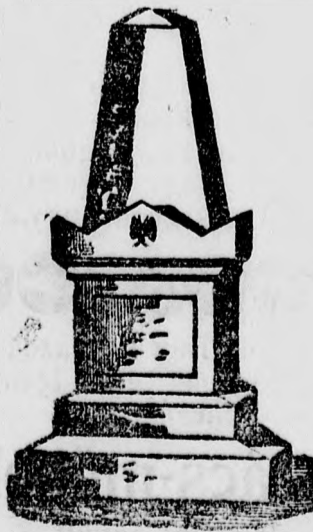
iparteleppé alakítottam át,

melyet a legmodernebb munkagépekkel szereltem föl. — Így abban a helyzetben vagyok, hogy úgy a kovács, mint a lakatos munkák körébe tartozó megbízásoknak a legpontosabban és legjutányosabban tesztek eleget. — Különös figyelmébe ajánlom a nagyérdemű közönségnek autogén-heggesztő berendezésemet, mely 1 millimétertől 250 milliméterig vág és heggeszt. — Raktáron tartok láncos kutakat és aug. 1-től kezdve mindenféle gazdasági gépet.

Kérve a nagyérdemű közönség b. pártfogását tisztelettel

Gulácsi János.

(20) Kovács segédekkel felveszek magas fizetéssel.

Valódi márványból készit sirköveket

Glück Lajos,

kőfaragó

(1) Makó, Szegedi-utca.

Ahol a sirkövek faragásáról és teljes készítéséről mindenki bármikor meggyőződhetik.

Raktáromon mintegy 500 darab áll választékul.